

Sygn. VUa 20/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 listopada 2018 roku

Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Piotrkowie Trybunalskim,

Wydział V w składzie:

Przewodniczący: SSO Magdalena Marczyńska

Sędziowie: SO Urszula Sipińska-Sęk (spr.)

SO Mariola Mastalerz

Protokolant: stażysta Bożena Sobczyk

po rozpoznaniu w dniu 22 listopada 2018 roku w Piotrkowie Trybunalskim

na rozprawie

sprawy z wniosku S. M.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T.

o odszkodowanie z tytułu wypadku przy pracy

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w T. od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Tryb. IV Wydziału Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 9 marca 2018r. sygn. IV U 279/17

oddala apelację.

SSO Mariola Mastalerz SSO Magdalena Marczyńska SSO Urszula Sipińska-Sęk

Sygn. akt V Ua 20/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 9 października 2017r. sygn. (...) (...) Oddział w T. odmówił S. M. prawa do odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy, jakiemu ten uległ w dniu 10 lipca 2017r.

Zaskarżonym wyrokiem z 9 marca 2018 roku wydanym w sprawie sygn. akt IV U 279/17 Sąd Rejonowy w Piotrkowie Tryb. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, że zasądził od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w T. na rzecz S. M. odszkodowanie za 1 procent uszczerbku na zdrowiu w kwocie 809złoty z ustawowymi odsetkami od dnia uprawomocnienia się wyroku.

Podstawę rozstrzygnięcia stanowiły następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne Sądu Rejonowego:

S. M. był zatrudniony na stanowisku ślusarza w firmie (...) sp. z o.o. w O.. W dniu 10 lipca 2017r. wykonywał prace polegające na spawaniu części betoniarek produkowanych w firmie. Gdy niósł do zespawania jeden element potknął się i uderzył głową w ramę stalowego podestu, na którym układał części bębna betoniarki. W wyniku uderzenia doznał

3 ran głowy, które krwawiły. Wnioskodawca został zawieszony na (...) szpitala w O.. Wykonano CT głowy i założono szwy.

W wyniku wypadku u wnioskodawcy na głowie są blizny : jedna w okolicy ciemieniowo-potylicznej, przebarwiona o długości około 4cm na skórze nieowłosionej, druga w okolicy potylicznej o długości około 2 cm na skórze owłosionej i trzecia w okolicy skroniowej prawej o długości około 3 cm na skórze owłosionej. Uszczerbek na zdrowiu to 1%, a spowodowany jest uszkodzeniem powłok czaszki i rozległymi ściągniętymi bliznami

Sąd Rejonowy uznał opinię biegłego chirurga za prawidłową wskazując, że biegły dokonał oceny stanu skóry na głowie wnioskodawcy i stwierdził 3 szpecące blizny. Blizny są bliznami ściągniętymi. Taki stan narusza – jak słusznie przyjął biegły funkcjonowanie skóry, która jest również organem człowieka, uczestniczy w procesie oddychania, wymiany cieplnej. Blizny na skórze nieosłoniętej są elementem szpecącym, co ma również znaczenie psychologiczne, dotyczy właściwego odczuwania własnej osoby.

Sąd Rejonowy podkreślił, że biegły dokonał oceny uszczerbku stosując pkt 1 tabeli odnoszący się do uszkodzeń powłok czaszki, który przewiduje uszczerbek od 5 do 10 procent. Biegły oceniając rozległość blizn określił uszczerbek poniżej wielkości wskazanych w tabeli ale dokonał oceny z pozycji najbardziej zbliżonej (§ 8 rozporządzenia).

Taką ocenę uszczerbku na zdrowiu Sąd Rejonowy uznał za właściwą, wskazując, że blizny nie są bliznami, które z zasady znajdują się ukryte pod odzieżą, czy w miejscach niewidocznych z innych przyczyn. W ocenie Sądu Rejonowego względ estetyczny ma więc w sprawie znaczenie. Ponadto, jak wskazał Sąd Rejonowy, biegły zasadnie przyjął, że takie blizny uszkodziły powłoki czaszki i naruszyły funkcje, jakie spełnia skóra, w tym także na głowie.

Sąd Rejonowy przyjął, że wnioskodawca w wyniku wypadku doznał 1% uszczerbku na zdrowiu i ma prawo do odszkodowania zgodnie z art. 6 ust.1 pkt 4 i art.11 ustawy wypadkowej.

Mając powyższe na uwadze Sąd Rejonowy zasądził na rzecz S. M. kwotę 809 złotych bowiem taka jest wysokość odszkodowania ustalona na czas, w którym doszło do zdarzenia.

Apelację od powyższego wyroku wniósł pełnomocnik organu rentowego zaskarżając go w całości i zarzucając mu naruszenie:

1) prawa procesowego, a w szczególności: art. 233 § 1 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2018 r., poz. 155 - j.t.) poprzez błędną ocenę materiału dowodowego oraz sprzeczność ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego i przyjęcie, że w sprawie występują przesłanki do przyznania ubezpieczonemu prawa do 1% uszczerbku na zdrowiu w związku z wypadkiem przy pracy z dnia 10 lipca 2017 r., podczas gdy zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do przyznania ubezpieczonemu prawa do przyznania jednorazowego odszkodowania z tytułu zdarzenia z dnia 10 lipca 2017 r.;

2) prawa materialnego, a w szczególności art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2017 r., poz. 1773 - j.t.) oraz § 6 pkt 2, § 8 pkt 3 w zw. z § 11 a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 r. w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz.U. z 2013r., poz. 954 - j.t.) poprzez przyznanie ubezpieczonemu odszkodowania za 1% uszczerbku na zdrowiu, podczas gdy ubezpieczony nie spełnia warunków do przyznania tego odszkodowania, gdyż u ubezpieczonego nie wystąpił uszczerbek na zdrowiu spowodowany wypadkiem przy pracy z dnia 10 lipca 2017 r.

Reasumując pełnomocnik organu rentowego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Na rozprawie 22 listopada 2018 roku wnioskodawca wniósł o oddalenie apelacji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy podnieść, że w apelacji organ rentowy zarzuca zarówno naruszenie prawa procesowego art. 233 k.p.c. jak i materialnego art. 6 ust. 1 pkt 4, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, co wzajemnie się wyklucza. Sąd Okręgowy stoi na stanowisku, że zarzut naruszenia prawa materialnego w zasadzie można podnosić jedynie wówczas, gdy nie kwestionuje się dokonanych przez Sąd I instancji ustaleń faktycznych. Zarzut naruszenia prawa materialnego winien być bowiem odnoszony do określonego stanu faktycznego - który skarżący akceptuje - a do którego to stanu faktycznego wadliwie zastosowano prawo materialne. Naruszenie prawa materialnego jak wiadomo może nastąpić bądź poprzez jego błędną wykładnię - czyli poprzez mylne rozumienie treści określonej normy prawnej, albo poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, czyli poprzez błędne uznanie, iż do danego ustalonego stanu faktycznego ma zastosowanie dany przepis prawa materialnego, albo też odwrotnie, tzn. przepis, który winien mieć zastosowanie w danym stanie faktycznym - nie został zastosowany (szerzej w tym zakresie por. postanowienie SN z 15.10.2001r. I CKN 102/99; wyrok SN z 05.10.2000r. II CKN 300/00; postanowienie z 28.05.1999r. I CKN 267/99 Prok. i Pr. 1999/11-12/34 ; wyrok SN z 19.01.1998r. I CKN 424/97OSNC 1998/9/136 i inne).

Z apelacji wynika, że organ rentowy kwestionuje ustalony przez Sąd Rejonowy stan faktyczny. Główny zarzut dotyczy tego, że Sąd Rejonowy oparł się na zakwestionowanej opinii biegłego chirurga. W istocie zatem apelujący zarzuca błąd w ustaleniach stanu faktycznego przez Sąd Rejonowy w zakresie powstania długotrwałego uszczerbku na zdrowiu będącego następstwem wypadku przy pracy, co w konsekwencji doprowadziło do naruszenia prawa materialnego tj. art. 6 ust. 1 pkt 4 i art. 11 ustępow 1 w zw. z art. 12 ustępow 1 ustawy z dnia 30 października 2002r. o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (t.j. Dz. U z 2009r. nr 167 poz.1322).

Sąd Okręgowy nie podziela tak sformułowanego zarzutu. Dla skuteczności zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., nie można poprzestać na stwierdzeniu, że dokonane ustalenia faktyczne są wadliwe. Niezbędne jest bowiem wskazanie konkretnych przyczyn, które dyskwalifikują postępowanie sądu w zakresie ustaleń. Skarżący powinien zwłaszcza wskazać, jakie kryteria oceny zostały naruszone przez sąd przy analizie konkretnych dowodów, uznając brak ich wiarygodności i mocy dowodowej lub niesłusznie im taką moc przyznając (zob. postanowienie SN z dnia 23 stycznia 2001 r., IV CKN 970/00, Lex nr 52753, wyrok SN z dnia 6 lipca 2005 r., III CK 3/05, Lex nr 180925).

Okoliczność doznania przez ubezpieczonego w związku z wypadkiem przy pracy uszczerbku na zdrowiu w postaci blizn na skutek zranienia powłok skóry głowy, nie była przedmiotem sporu między stronami. Organ rentowy podzielił w tym zakresie opinię biegłego z zakresu chirurgii ogólnej W. N.. Zdaniem jednak organu rentowego za doznany przez wnioskodawcę uszczerbek na zdrowiu w postaci zranienia powłok skóry głowy, nie można przyznać odszkodowania, gdyż nie jest on wymieniony w załączniku do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. z 2013 r. poz. 954).

Biegły z zakresu chirurgii ogólnej W. N. sporządził opinię, po zapoznaniu się z dokumentacją medyczną wnioskodawcy, przeprowadził badanie podmiotowe i przedmiotowe, a następnie z dokumentacji tej i badania wyprowadził logiczne wnioski. Rozpoznał u wnioskodawcy na skórze głowy trzy blizny: w okolicy ciemieniowo-potylicznej długości ok. 4 cm (na skórze nieowłosionej), w okolicy potylicznej około 2 cm i w okolicy skroniowej ok. 3 cm (na skórze owłosionej), powstałe w następstwie wypadku przy pracy z 10 lipca 2017 roku i ustalił z tego tytułu 1% długotrwałego uszczerbku na zdrowiu. Oceny tej biegły dokonał przez analogię według pozycji (...) tabeli - załącznika do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania (Dz. U. z 2013 r. poz. 954), odwołując się do § 8 pkt 3 tegoż rozporządzenia.

Organ rentowy podnosił, że u wnioskodawcy doszło jedynie do zranienia powłok czaszki, blizny nie są rozległe (mają zaledwie kilka cm) i nie mają charakteru ściągającego, zatem brak podstaw do ich oceny przez biegłego per analogiam z pkt (...) tabeli.

Ze stanowiskiem tym nie można się zgodzić. W załączniku do ww. rozporządzenia pod poz. A mieszczą się uszkodzenia głowy, które w punkcie 1 sprowadzają się do uszkodzenia powłok czaszki (bez uszkodzeń kostnych), określanych w podpunkcie a) jako znaczne uszkodzenie powłok czaszki, rozległe ściągające blizny w zależności od rozmiaru, za co ustawodawca przyznaje od 5% do 10% uszczerbku na zdrowiu. Nie oznacza to jednak, że w sytuacji blizn znajdujących się na skórze głowy, będących następstwem zranienia powłok czaszki, brak jest podstaw do tego, by stwierdzić uszczerbek na zdrowiu.

Zgodnie z § 8 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku w sprawie szczegółowych zasad orzekania o stałym lub długotrwałym uszczerbku na zdrowiu, trybu postępowania przy ustalaniu tego uszczerbku oraz postępowania o wypłatę jednorazowego odszkodowania, na który powołuje się w opinii biegły, jeżeli w ocenie procentowej brak jest odpowiedniej pozycji dla danego przypadku, lekarz ocenia ten przypadek według pozycji najbardziej zbliżonej. Można ustalić stopień stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu w procencie niższym lub wyższym od przewidywanego w danej pozycji, w zależności od różnicy występującej między ocenianym stanem przedmiotowym a stanem przewidzianym w odpowiedniej pozycji oceny procentowej.

Dla przyznania odszkodowania w związku z uszczerbkiem na zdrowiu z tytułu wypadku przy pracy nie jest zatem konieczne, aby występujące u wnioskodawcy blizny miały charakter rozległy i były ściągające, jak imputuje organ rentowy. Gdyby tak było biegły zastosowałby wprost, a nie przez analogię pkt (...) tabeli. Wystarczy fakt wystąpienia uszczerbku, a już rolą biegłego lekarza jest zakwalifikowanie tego uszczerbku pod właściwą pozycję tabeli albo wprost albo, jak w niniejszej sprawie, w przypadku braku odpowiedniej pozycji tabeli dla określenia danego uszczerbku na zdrowiu, w drodze analogii. Biegły z zakresu chirurgii ogólnej stwierdził w opinii pisemnej, że u wnioskodawcy występują na skórze głowy trzy blizny, w tym jedna najdłuższa o długości 4 cm na skórze głowy nieowłosionej, co powoduje długotrwały uszczerbek na zdrowiu w rozumieniu art. 11 ustęp 3 ustawy o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych. Zgodnie z tym przepisem za długotrwały uszczerbek na zdrowiu uważa się takie naruszenie sprawności organizmu, które powoduje upośledzenie czynności organizmu na okres przekraczający 6 miesięcy, mogące ulec poprawie. Oceny stopnia uszczerbku na zdrowiu oraz jego związku z wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową dokonuje się po zakończeniu leczenia i rehabilitacji (art. 11 ustęp 4 cytowanej wyżej ustawy).

W będącej przedmiotem osądu sprawie bezspornym było, że wnioskodawca doznał na skutek wypadku przy pracy z dnia 10 lipca 2017r. uszczerbku na zdrowiu w postaci blizn powłok skóry głowy. Blizny utrzymują się od chwili wypadku, utrzymywały się także w dacie opiniowania przez biegłego w styczniu 2018 roku i mają zdaniem biegłego charakter uszczerbku długotrwałego. Na pewno zatem sprawność organizmu wnioskodawcy na skutek uszczerbku związanego z wypadkiem przy pracy została naruszona na okres przekraczający 6 miesięcy. Są to fakty, z którymi organ rentowy nie może polemizować. Co więcej z tymi faktami nie polemizuje też lekarz orzecznik ZUS ani komisja lekarska ZUS. Z prawidłowo jednak ustalonych faktów medycznych co do naruszenia sprawności organizmu ubezpieczonego na skutek wypadku przy pracy i czasokresu tego naruszenia lekarz orzecznik ZUS oraz komisja lekarska ZUS wyciągnęli nieprawidłowe wnioski co do braku uszczerbku na zdrowiu z uwagi na brak odpowiedniej w tabeli pozycji dla zakwalifikowania stwierdzonego uszczerbku. Stwierdzenie upośledzenia sprawności organizmu na skutek wypadku przy pracy trwające dłużej niż 6 miesięcy wyczerpuje znamiona długotrwałości uszczerbku na zdrowiu, co zobowiązywało lekarza orzecznika ZUS oraz komisję lekarską do ustalenia wysokości tego uszczerbku, tak jak to uczynił prawidłowo biegły, opierając się na § 8 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 18 grudnia 2002 roku. Dlatego też ich opinie jako nieprawidłowe nie mogą być podstawą orzekania w sprawie. Tym bardziej, że zarówno opinia lekarza orzecznika ZUS jak i opinia komisji lekarskiej ZUS nie są dokumentami urzędowymi w rozumieniu art. 244 k.p.c., a zatem nie korzystają z domniemania prawdziwości i autentyczności. Opinie te są dokumentami prywatnymi, które stanowią jedynie dowód tego, że osoba która je podpisała złożyła oświadczenie w nim zawarte (art. 245 k.p.c.). Ponieważ wnioskodawca zaprzeczał prawdziwości tych dokumentów

(spór dotyczył dokumentu prywatnego pochodzącego od innej osoby niż strona zaprzeczająca), ciężar wykazania prawdziwości tego dokumentu prywatnego w myśl art. 253 zd. 2 k.p.c. spoczywał na organie rentowym jako osobie, która chce z tego dokumentu skorzystać. To zatem organ rentowy miał obowiązek wykazania, że wnioskodawca na skutek wypadku przy pracy nie doznał długotrwałego uszczerbku na zdrowiu, tak jak to wynika z dokumentów prywatnych w postaci opinii lekarskich sporządzonych na zlecenie ZUS. Tymczasem organ rentowy swoją inicjatywę dowodową ograniczył do polemiki z opinią biegłego sądowego. Zgłoszenie przez stronę zarzutów do opinii biegłego nie pozbawia jej mocy dowodowej, jak chce organ rentowy. Tym bardziej jeśli zarzuty są li tylko polemiką z prawidłowymi wnioskami opinii, jak to miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Opinia biegłego, jak inne dowody, podlega ocenie według art. 233 § 1 k.p.c., lecz co odróżnia ją pod tym względem, to szczególne dla tego dowodu kryteria oceny, które stanowią: poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania sformułowanego w niej stanowiska oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej ocen, a także zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2002 roku, V CKN 1354/00, LEX nr 77046)

Mając na uwadze powyższe kryteria oceny stwierdzić należy, że opinia biegłego z zakresu chirurgii ogólnej W. N., jak słusznie ocenił Sąd I instancji, spełnia warunki dla uznania jej za prawidłową. Opinia ta jest bowiem jasna, pełna i należycie uzasadniona.

Tym samym nie ma racji organ rentowy, że ocena biegłego nie uwzględniła definicji uszczerbku na zdrowiu, zawartej w art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 30 października 2002 roku o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1242).

Mając na uwadze powyższe stwierdzić należy, że Sąd I instancji nie naruszył prawa procesowego w postaci tak art. 233 k.p.c. Tym samym chybione są także zawarte w apelacji zarzuty naruszenia przez Sąd Rejonowy prawa materialnego, to jest art. 6 ust. 1 pkt 4 oraz 11 ust. 1 i art. 12 ustęp 1 ustawy wypadkowej.

Biorąc powyższe pod uwagę, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 kpc, orzekł, jak w sentencji.